

Hodnotenie Ekovýchovného programu Bocian v roku 2012

Prednášky a osvetovo-výchovné podujatia

Na pozvanie Slovenského múzea ochrany prírody a jaskyniarstva v Liptovskom Mikuláši sme 1.2.2012 uskutočnili tri prednášky spojené s besedou pre študentov Gymnázia M. M. Hodžu v Liptovskom Mikuláši. Spolu sa na podujatí zúčastnilo 98 študentov druhého a tretieho ročníka.

Vo vysokoškolskom klube – Čaviareň v Prešove sme mali pre verejnosť v rámci zimného prednáškového cyklu dňa 8.2.2012 prezentáciu na tému Zo života bocianov. Podujatia sa zúčastnilo 38 záujemcov rôznych profesných a vekových skupín.

Lesoochrannárske zoskupenie VLK vás pozýva na 3. prednášku 18. ročníka zimného prednáškového cyklu.
Vstup je voľný. LZ VLK, 082 13 Tulčák 26, 051-778 94 88, alfa@wolf.sk, www.wolf.sk

ZO ŽIVOTA BOCIANOV
RNDr. Miroslav Fulín, PhD.

8. február 2012 o 17.00

Vysokoškolský klub - Čaviareň
Jarková 77, Prešov

Zoológ Miroslav Fulín z Východoslovenského múzea v Košiciach sa venuje výskumu bocianov už 35 rokov. Na prednáške sa preto dozviete mnoho zaujímavostí o ich živote, o tom ako sa prispôbujú zmenám v krajine, aké príbehy priniesol život ľudom žijúcim v ich blízkosti, ale aj čo všetko o nich ešte nevieme.

Na pozvanie pracovníkov Katedry zoológie PF UPJŠ sme vystúpili s prezentáciou o bocianovi bielom na odbornom seminári organizovanom katedrou pre študentov a pracovníkov v oblasti prírodných vied. Seminára sa dňa 22.2.2012 zúčastnilo 36 záujemcov.

Univerzita P. J. Šafárika
Ústav ekologických a biologických vied
Katedra zoológie

vás pozýva na
ZOOLOGICKÝ SEMINÁR
22. februára 2012 o 15:00 v seminárnej miestnosti
3. posch. v RBL pavilóne

Stano Danko: Desiat rokov zoológického výskumu korytnačky močiarnej v NPR Tajba
Peto Čuchta: Vplyv prírodných kalamít na spoločnosť pôdných bezstavovcov ihličnatých lesov so zreteľom na chvostožoky (Collembola, Hexapoda)
Miro Fulín: Všetko o bocianovi bielom

V rámci letných aktivít s čitateľmi sme prijali pozvanie Mestskej knižnice v Trebišove na prezentovanie témy o bocianovi bielom pre verejnosť. Podujatia sa dňa 22.8.2012 zúčastnilo 26, zväčša mladých čitateľov knižnice.

Putovná výstava Aha deti čo to letí

Putovná výstava Aha deti čo to letí je súčasťou osvetovo-výchovných aktivít ekovýchovného programu Bocian. Textové a obrazové časti výstavy dopĺňajú preparáty Východoslovenského múzea. V roku 2012 bola inštalovaná v SNM - Múzeu kultúry Chorvátov na Slovensku v Devínskej Novej Vsi a v Podtatranskom múzeu v Poprade.

Výstavu si pozrelo na oboch miestach 1 515 návštevníkov. Propagovaná bola regionálnou televíziou a v dennej tlači.

Web kamera na hniezde v Brzotíne

Kamera na hniezde na komíne budovy Správy NP Slovenský kras v Brzotíne.

Za účelom možnosti pozorovania každodenného života bocianov inštalovali sme v roku 2010 web kameru na hniezdo v Brzotíne. V roku 2012 sme permanentne poskytovali širokej verejnosti obraz z hniezda cez webovú stránku Slovenskej ornitologickej spoločnosti www.bociany.sk. Na stránke sú zverejnené informácie o našich aktivitách.

Internetový Atlas hniezd bociana bieleho

Na základe dohody so Slovenskou ornitologickou spoločnosťou sme administrátormi internetovej stránky, máme prístupové heslo na jej spravovanie.

V Atlase hniezd sme v roku 2012 zaznamenali všetky údaje o hniezdení a počte mláďat, ktoré sme individuálne získali, alebo ktoré poskytli naši spravodajcovia, miestni aktivisti. Do Atlasu hniezd zaznamenávame aj všetky údaje z hniezdenia a počty vyvedených mláďat, vkladáme do nej fotografie jednotlivých hniezd.

V spolupráci s verejnosťou sme prostredníctvom internetu získali informácie o prílete bocianov na 286 hniezd.

V hniezdnej sezóne sme vložili do databázy Atlasu hniezd 2219 údajov o hniezdach, hniezdnych podložkách a o počte vyvedených mláďat. V roku 2012 hniezdilo na Slovensku 1 029 párov bociana bieleho a vyvedli spolu 2 219 mláďat. Priemer vyvedených mláďat na jedno hniezdo je 2,2.

Značkovanie bocianov

V roku 2011 sme po prvýkrát zaviedli aj na Slovensku označovanie bocianov odčítateľnými plastovými krúžkami. V roku 2012 sme v spolupráci s SSE a.s. a za pomoci ich techniky označovali bociany v oblasti Rimavskej kotliny. Navštívili sme 67 hniezd a označili 79 mláďat. S podporou projektu SOS/BirdLife sme označovali bociany v Košickej kotline. Na 32 hniezdach sme označili 70 mláďat.

Telemetria

Na požiadanie SOS/BirdLife Slovensko sme sa dňa 6.8.2012 zapojili do projektu spoločnosti s názvom Ochrana a výskum vtáctva bez hraníc. Do projektu sme prispeli tým, že sme zabezpečili bociany, aby im boli upevnené na telo pred migráciou telemetrické zariadenia. Vďaka nim má verejnosť možnosť cez internet sledovať ich osud počas migrácie v Afrike.

Zber a záchrana hendikepovaných jedincov

Čakanie na záchranu v miestnosti starostu

Kŕmenie hendikepovaného mláďaťa v múzeu.

Každoročne, v čase vyvážania mláďat, obracajú sa na nás občania v miestach, kde dôjde k vypadnutiu mláďat z hniezd o ich záchranu. V roku 2012 sme zachraňovali mláďatá z hniezd v Zemplínskom Hradišti, v Budulove, v Solivare, v Bretejovciach, v Kurime, v Mokranciach a Kechneči. V rámci našich možností realizovali sme ich zvoz na veterinárne oštenie a po prechodnom vykŕmení aj spätné vypustenie do prírody. V roku 2012 sme takto zachraňovali sedem jedincov.

Odčítanie označených bocianov počas migrácie naším územím

V čase jesennej migrácie zamerali sme sa na dočasné miesta oddychu migrujúcich bocianov. Na týchto miestach sme pomocou optiky z idúcich poľnohospodárskych mechanizmov dokumentovali jedince s krúžkami. Zaznamenali sme a odčítali údaje z 13 jedincov z ktorých 6 bolo vyvedených na Slovensku, 3 v Nemecku, 3 v Poľsku a jeden v Maďarsku. Uvedený a nami overený spôsob odčítania výrazne zvýšil počet odčítaných označených jedincov na našom území v roku pre databázu Euringu.

Metodická a praktická pomoc pri prekládkach hniezd

Pôvodné hniezdo v Poprade-Veľkej

Prekladanie mláďat

Nové stanovište hniezda v Poprade-Veľkej

Pôvodná stavba hniezda v Oreskom

Po skúsenostiach v minulosti pristúpili sme aj v roku 2012 k premiestňovaniu problémových hniezd v čase vyváždzania mláďat. Na požiadanie Správy TANAPU sme dňa 20.6.2012 spolupracovali pri prekládke hniezda aj s mláďatami v Poprade časť Veľká. Druhé hniezdo sme prekladali v obci Oreské v spolupráci s Obecným úradom a s technickou podporou VSE a.s. Ďalšie problémové hniezda sme v spolupráci so ŠOP Prešov a VSE a.s. prekladali v obci Zamutov a Šarišské Michaľany.

Príprava podložky v Šarišských Michaľanoch

Ekovýchovné aktivity

Sprievodný výklad počas výstavy v Dev. N. Vsi

Detská tvorba ako tvorivá dielňa počas výstavy

Výklad pre žiakov ZŠ v Kalinove počas krúžkovania mláďat

K vyhľadávaným podujatiam v rámci ekovýchovných aktivít v programe Bocian patrili sprievodné rozhovory pri banneroch výstavy Aha deti čo to letí. Koordináciu týchto aktivít sme realizovali podľa pôvodného plánu v spolupráci s pracovníkmi Štátnej ochrany prírody, pracovníkmi múzea a spolupracovníkmi pri krúžkovaní mláďat bocianov.

V spolupráci so Správou CHKO Cerová vrchovina a CHKO Vihorlat realizovali sme podujatia na školách zamerané na detskú tvorbu.

Deň Bociana vo Východoslovenskom múzeu a výstava detských prác

Vyvrcholením celoročných aktivít s mládežou v rámci programu Bocian bol v roku 2012 Deň bociana. Prebiehal dňa 28.11.2012 v priestoroch Východoslovenského múzea. Podujatia sa zúčastnilo 98 žiakov základných škôl a ich učitelia z okresov Sobrance, Michalovce, Rožňava, Košice-mesto, Rimavská Sobota a Lučenec. Prítomní žiaci mali prezentácie v Power Pointe, ktorými oboznámili všetkých účastníkov so svojimi pozorovaniami hniezd a života bociana bieleho. V ďalšej časti sa zapojili do aktivít a súťaží, ktoré sme pre nich pripravili. Akcie sa zúčastnila aj 16 členná výprava detí, ktoré sú zapojené v podobnom projekte pri Národnom parku Aggtelek v Maďarsku. Z prác účastníkov sme v priestoroch múzea inštalovali výstavu.

Fotodokumentácia hniezd

Súčasťou monitoringu hniezd bola aj fotodokumentácia jednotlivých hniezd pre internetový atlas hniezd a pre potreby archivácie súčasného stavu. V rámci jednotlivých ciest sme urobili 370 fotodokumentov hniezd na rôznych miestach Slovenska.

Mediálizácia, tlačové správy

Články v časopisoch

Fulín, M., 2012: Desaťročné jubileum putovnej výstavy Bocian na Slovensku. Vtáky – jar 2012, str. 16

Fulín, M., 2012: Hodnotenie ekovýchového programu Bocian v roku 2012,. Vtáky – zima 2012, str. 16

Sitášová Eva – Fulín Miroslav, 2012: Desaťročné jubileum putovnej výstavy Aha deti čo to letí. Múzeum 2.2012, str. 33-34

Fulín M., - Sitášová E., 2012: Hodnotenie ekovýchového programu Bocian. Ročná správa pre Lichtenštajnskú nadáciu CICONIA.

Fulín M., 2012: Informačný spravodaj Bocian.